

(ע"ב) 'האי זיו היכי דמי, אי דלית ביה ארבעה, מקום פטור הוא ואפילו כנגד חלונו נמי לא ישתמש, ואי אית ביה ארבעה בכלי הכותל לישתמש? אמר אביי: תחתון דאית ביה ארבעה ועליון לית ביה ארבעה... – רש"י ותוס' פרשו טעם החילוק בין רחב ארבעה לאינו רחב, מצד החשש שמא יפלו הכלים למטה. הלכך בפחות מארבעה אסור [לרש"י (ור"ד ורי"ח), אף בכלים הנשברים. לתוס', רק בשאינם נשברים]. ובארבעה – מותר. [לרש"י – בנשברים. לתוס' – בכל הפצים].

ואולם כמה ראשונים פרשו שמדובר כשכל זיו שייך לאדם אחר, ולא עירבו ביניהם, והנידון הוא אם אוסרים זה על זה; אם יש בזיו ארבעה, הרי הוא רשות בפני עצמו וכל אחד אוסר על חברו. ואם אין בהם ארבעה, אינם נחשבים 'רשות' ומותרים. ואם יש בתחתון ארבעה ואין בעליון, אוסר התחתון על העליון שלא יוכל להשתמש בזיו אלא כנגד חלונו בלבד, שהוא כחורי חלונו. (כן פרש המגיד-משנה (שבת טו, ד-ז) בשיטת הרמב"ם. וגרס: 'אי דאית ביה ד', אפילו כנגד חלון לא ישתמש, אי דלית בהו ד' מאי איריא כנגד חלון, אפילו בכותל כולו נמי...'). וע' גם בריטב"א. וכן תפשו הפוסקים להלכה – שנג, ב.

ומה שכתב שאם יש בתחתון ארבעה ואין בעליון, לא ישתמש בעליון אלא כנגד חלונו – היינו כשיש בצירוף שטח החלון ארבעה טפחים, אבל אם אין שם ארבעה בצירוף החלון, מותר להשתמש בכל הזיו העליון, שאינו 'רשות' לעצמו. באור הלכה שנג ד"ה ובעליון.

והרשב"א (מוזבא במ"מ שם. וע' עבודת הקדש ג, ה) כתב כעין זה, אלא שמדבריו משמע שאם יש בזיו ארבעה, זה משתמש בשלו וזה משתמש בשלו, כמו בית ועלייה על גביו, אבל אסורים להעביר מאחד לחברו, מאחר ולא עירבו ביניהם. (וכן נראה מדברי הריטב"א). ולפי זה אין צורך לשנות הגירסא, וכך פירושה: 'אי דלית ביה (בעליון) ארבעה, מקום פטור הוא, ואפילו כנגד חלונו נמי לא ישתמש' – שהרי אורח התחתון עולה עד לרקיע, כדין רשות היחיד, ועליון שאינו רשות לעצמו נמצא באורו של תחתון, ואסור לו להשתמש שם בכלים ששבתו בתוך ביתו עד שיערבו. 'ואי אית ביה ארבעה, בכלי הכותל לישתמש?' – שהרי זה כבית ועלייה על גביו, שכל אחד משתמש לעצמו. 'אמר אביי: תחתון דאית ביה ארבעה ועליון לית ביה ארבעה וחלון משלימתו לארבעה, כנגד חלון משתמש דחורי חלון הוא, (והרי זה כחורי רשות היחיד), 'דהאי גיסא ודהאי גיסא אסור'.

דף צט

'איכא דאמרי הא הוציא פטור אבל אסור' – שלכן לא שנה התנא אלא 'ובלבד שלא יוציא' כלומר שייזהר לכתחלה, אבל אין חיוב בדבר. (ריטב"א).

א. לדעת הראב"ד (שבת יב) שאסור לטלטל לכתחלה ברה"ר בתוך ד' אמות [א"כ שבת שם או שיצא חוץ לתחום, או לדבר מצוה], אפשר שהדיוק בגמרא ל'איכא דאמרי', שאם היה חייב כשהוציאו חוץ לד' אמות, לא היו מתירים לכתחלה לטלטל בתוך ד' אמות. ואף לדעת הרמב"ם ועוד, שמותר לטלטל פחות מד' אמות, יש לומר שכאן מסתבר להחמיר יותר, כי סבור הוא שבאופן זה שמעביר דרך עליו פטור. ולכן דייקו מכך שמותר לטלטל תוך ד', שאף חוץ לד' אינו חייב. ואולם לפי האמת שחוץ לד' חייב, צריך לומר לדעת הראב"ד שזה שהתירו לו לכתחלה לטלטל תוך ד', היינו לדבר מצוה וכדו'. וצ"ע.

ב. הרמב"ם (שבת טו, א) פסק שאם הוציא חוץ לד' אמות פטור. והראב"ד השיג. וכמה דרכים נאמרו בבאור שיטת הרמב"ם – ע' חזון איש סב, ה; אבי עזרי (קמא) שבת טו, א; שבט הלוי ח"ט צה.

'אמר רב יוסף: השתין ורק – חייב חטאת' – כתב הרי"ף: דוקא לרבי יהודה המחייב על מלאכה שאין צריכה לגופה, אבל לרבי שמעון – פטור, שהרי אינו צריך ליהנות בו אחר שרקקו. [ואף על פי שאין הרוק והשתן ראויים להצנעה, והלא כל שאין בו שימוש ואין מצניעים אותו אין חייבים על הוצאתו – הואיל והחזיב הוא על מה שמנקה עצמו מהם, אין צריך שיהיו ראויים להצנעה. שו"ת אבני נור או"ח רמו, ד].

'אמר רבי יוחנן: מוחלפת השיטה' – מרש"י משמע שאיננו מהפכים את שיטות התנאים במשנת כלים, אלא רק רבי יהודה החליף שיטתו ויצא ממנה. ויש מפרשים שמהפכים את שיטות התנאים (כמשמעות ביטוי זה בשאר מקומות); י"א שמחליפים שיטות רבי יהודה ורבי מאיר, וסובר רבי יהודה שטמא אפילו לא היפך, ולכך לענין שבת סובר שהרוק נחשב כמשאוי אפילו לא היפך (עפ"י ר"ח; מהרש"א). ויש אומרים שמחליפים שיטות רבי יהודה ורבי יוסי, וסובר רבי יהודה שלעולם טהור. ואין להקשות אם כן מדוע רבי יהודה מחייב משום משאוי – כי באמת הרוק אינו בטל לגוף אלא שמכל מקום אינו בגדר 'משקה' לענין קבלת טומאה. וכל הקושיא היתה רק לפי מה ששנינו שרבי יהודה מצריך 'היפך', ואם כן הרי סובר שהרוק נחשב כמשקה אף בתוך פיו ועל כרחנו שבלא היפך הוא מתבטל לגוף האדם, ואם כן גם לענין שבת אין לו להחשב משא. (עפ"י ר"ש כלים ה, י; מהרש"ל, וכהסבר החו"א כלים י, ט).

– על הביטויים השונים להיפוך השיטות – ע' במובא בברכות יז:

'אמר רב יוסף: בחפצין שצריכין לו' – לפרש"י ותוס' ועוד ראשונים נראה שכל שתייה היינו 'חפצין הצריכים לו', שהרי נצרך למשקים שבתוכם. ואולם מדברי הרמב"ם (טו, ב) נראה שפירש [כפשטות הלשון, שלא אמרו 'שאני מים שצריכים להם' אלא העמידו באופן מסוים. מגיד משנה], דוקא בשותה מכלים נאים וכדו', שיש לו צורך בהם, לכך חוששים שמהם יביאם אצלו, אבל בשותה משאר כלים מותר. (וכתב המגיד-משנה, שמדברי הרמב"ם משמע שלא אסרו חכמים בחפצין שצריכים לו אלא בשתייה, הואיל ומקרבם אל פיו, אבל בלאו הכי אין חשש שמהם יביאם אצלו). שתי הדעות הובאו בשלחן ערוך (שג, א). ולהלכה נקטו הפוסקים לעיקר כסברה ראשונה. (מגיד משנה; אליה רבה – הובא במשנ"ב שם).

'אמר רבא: היא גופא גזירה ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה' – הקשה הגרעק"א, הלא גם ברשות הרבים אין חשש איסור תורה, שהרי בתחילה כשנטל הכלי לשתות לא היתה העקירה על דעת להוציא, ואחר כך כשרוצה למשוך הכלי החוצה, הכלי כבר בידו ואין כאן עקירה. ואולי יש לומר שהחשש הוא שמה יטול הכלי בסתם כדי לשתות, ללא מחשבה מסוימת, והרי אז כשימשוך הכלי למקום שהוא עומד, מתחייב על העקירה, כי לא פטרו אלא כשמתכוין בפירוש לעקור מזוית לזוית באותה רשות, אבל כשעוקר בסתמא, בכל מקום שבסופו של דבר שם ינוח, נחשבת העקירה שנעשתה על דעת כן. (וע"ע בסמוך).

'רבא אמר: ז'כן בגת' לענין מעשר, דתנן...' – כשם שלענין שבת אסרו לשתות כשעומד ברשות אחרת אלא אם ראשו ורובו במקום שהוא שותה, כך הדין בגת, רק אם הוא עומד על הגת – מותר לשתות ללא שיעשר, אבל אם מוציא החוצה – לא ישתה עד שיעשר. ומשנה זו הולכת בשיטת רבי

מאיר שמתיר לשתות על הגת. (רש"י ותוס' כאן). או גם כדברי חכמים – ובצונן. (מהרש"א ושפת אמת – שבת יא. וערש"ש שם).

ורבנו חננאל (בשבת שם) מפרש: כשם שבשבת אין התר אלא בענין שאם יישארו לו מים, יוכל להחזירם למקום שהוא שותה, כך בגת לענין מעשר, אין מותר לו לשתות אלא בצונן, שיתכן להחזיר המותר – וכדעת חכמים. וכן פירש הר"ן כאן.

[לפי פירוש זה נראה שבגת אין צריך שיהא ראשו ורובו בפנים כלענין שבת. וכן מסתבר, מפני שהיא גזרה לגזרה, שהרי גם אם יוציא הכלי החוצה, מן התורה מותרת אכילת קבע כל עוד לא נגמרה מלאכתו. וכן משמע ברמב"ם, שהשמיט ענין 'ראשו ורובו' לענין מעשר. (עפ"י הגרעק"א. וע"ע ברש"ש שם).

יש מי שרצה לומר שלפי דברי ר"ח מיושבת קושית הגרעק"א הנוכרת לעיל, כי אכן לפירוש ר"ח יש לומר שלא גזרו שמה יוציא הכלי אליו, שזו גזרה לגזרה, אלא עיקר הגזרה היתה כדי שלא ישתה באופן שעלול להחזיר את שארית המים למקומם ונמצא מתחייב.

יש להוסיף שכל זה אמור לרבא, אבל לאביי שאוסר אף בכרמלית, הגם שהיא גזרה לגזרה, הרי שיש לאסור גם ללא החשש שיחזיר, אלא שמה יכניס הכלי לרשות שהוא שם, כדברי רוב המפרשים. ולפי זה מובן שאביי לשיטתו הוכיח לפרש 'וכן בגת' לאסור כרמלית, כי לפי שיטתו אין לפרש כרבא לענין מעשר, שהרי אין הרישא ענין להחזרת המותר, ורבא לשיטתו שאין גזורים גזרה לגזרה, על כרחו מתפרשת הגזרה שמה יחזיר, כנ"ל, ועל כן מובן 'וכן בגת' לענין מעשר.

אלא שצריך להניח לפירוש זה, שאדם המוציא חפץ שבירו לרשות האחרת ומניחו שם, ללא שעקר אותו מקרקע הרשות שהוא שם – חייב. ואמנם אין הדבר מוסכם, שהקרבן-נתנאל פירש בדעת הרא"ש (ריש שבת), שאין זו עקירה. ואולם יש לומר שלדעת רבנו חננאל חייב. (ע' בשאלות ותשובות לסיכום – שבת ג).

אך עיקר הפירוש צ"ע מסוגיתנו, שהעמידו גזרה זו בכגון חפצים הצריכים לו. ואם נפרש הגזרה שמה יחזיר צריך לומר שרק בחפצים הצריכים לו יש חשש שיביאם אליו ואח"כ יחזיר, משא"כ בשאר חפצים אין חשש שיביאם אליו ושוב אין חשש החזרה. אלא שאין מובנת עיקר קושית הגמרא 'רישא רבנן וסיפא ר"מ' – הלא לכאורה חשש זה קיים רק בשתיה, שמה יחזיר המותר, ולא בטלטול שאר חפצים. ומכך שהשוו בגמרא בין הדברים משמע שהחשש הוא שמה יביאם אליו].

(ע"ב) 'בור ברשות הרבים... הכא במאי עסקינן במופלגת... אשפה ברשות הרבים...' – באשפה אין חילוק בין סמוכה למופלגת, מפני שהיא גבוהה עשרה ואין רשות הרבים אלא עד עשרה, אם כן אין כאן העברה דרך רה"ר כלל. (ר"ן).

ופשוט שאין חוששים שמה לא יפגעו המים באשפה אלא מחוצה לה, ונמצא זורק מרה"י לרה"ר – שדבר שאינו מתכוין הוא. וכמו שמותר לזרוק כלים הנשברים מבית לבית מעל לרה"ר, גם אם אין גובהם שוה. ואולם דברים המתגלגלים לרה"ר, שאינם נשארים או נבלעים באשפה – אסור לזרוק, שהרי הם נחים ברה"ר. וכן כלים שאינם נשברים או נמאסים אסור, שמה יפלו לרה"ר ויביאם. עפ"י ריטב"א).

דף ק

באורים והערות בפשט

'דדמו כמשוניתא – דסלקין לעילא אסורין, דנחתין לתתאי שרו, לצדדין – פלוגתא דרבה ורב ששת' – אף על פי שנידון זה היינו ממש מחלוקתם דלעיל, הוצרך לומר, מפני שיש כאן שלשה שורשים

דפים צח – צט

- קנט. א. האם מותר לעמוד ברשות היחיד ולטלטל ברשות הרבים, או להפך?
 ב. האם מותר לעמוד ברה"י ולהשתין או לרוק לרה"ר?
 ג. האם מותר לעמוד ברה"י ולשתות ברה"ר? ומה הדין בכרמלית?
 ד. האם מותר לאדם לילך ד' אמות ברה"ר כשרוקו וכיחו מכוונסים בפיו?
 ה. האם רוק שבפיו של אדם נחשב 'משקה' לענין קבלת טומאה?

א. לסתם משנתנו, עומד אדם ברה"י ומטלטל ברה"ר, ברה"ר ומטלטל ברה"י, ובלבד שלא יוציא חוץ מד' אמות. לדעת רבי מאיר אסור, גזרה שמא יביאנו אצלו. ואמר רב יוסף: מודים חכמים בחפצים הצריכים לו שאסור לטלטלם, שמא יביאם אצלו – אלא אם כן עומד ראשו ורובו באותו מקום שמטלטל. יש אומרים: אפילו בכלים הצריכים לו אין לאסור אלא כששותה מהם, מפני שהוא מקרבם לפיו חוששים שמא יוציאם (מגיד משנה טו, ב, בדעת הרמב"ם). ובדברי הר"ה והר"ן (לד. בדפי הרי"ף) ועוד, לא משמע כן.
 טלטל יותר מד' אמות – חייב, כדברי רבא: המעביר חפץ מתחילת ארבע לסוף ארבע דרך עליו (לרש"י ורמב"ם: שהגביהו מעל גביו. לר"ח תוס' וראב"ד: כגון שהעביר מימינו לשמאלו דרך גופו) – חייב.
 א. הרמב"ם (שבת טו, א) פסק שאם העביר יותר מד' – פטור. והראב"ד השיגו, וכן דעת המגיד – משנה והריטב"א להלכה.
 ב. גם בכרמלית אסור לטלטל ד' אמות כשעומד ברה"י (פרי מגדים).

ב. לא יעמוד אדם ברה"י וישתין ברה"ר, או להפך. (והוא הדין לכרמלית. פוסקים). וכן לא ירוק. עשה כן – חייב (רב יוסף).

ודוקא לרבי יהודה, אבל לרבי שמעון הפוטר במלאכה שאין צריכה לגופה – פטור, שהרי אינו צריך ליהנות בו אחר שרקקו (רי"ף).
 הוא ברה"י ופי האמה ברה"ר – ספק אם נחשבת העקירה מרה"י וחייב או מרה"ר.
 א. להלכה אסור (או"ח שני, ב). והגר"א כתב שיש להקל בכרמלית (מובא במשנ"ב שני סקי"א).
 ב. היה עומד ברשות אחת והוציא ראשו לרשות אחרת – צדדו התוס' (כ). והרא"ש שאסור לו לירוק לרשות האחרת וע"ע משנ"ב שני סקי"א; חזו"א קה; שבת הלוי ח"ג נו).
 ג. כשם שאסור להשתין לרשות האחרת, כך אסור ברשות הזו אם המים מתגלגלים ובאים לרשות האחרת (ירושלמי, מובא בכמה ראשונים כאן. וכן העתיק הבאור-הלכה (שנ), אם כי הרמב"ם והטשו"ע השמיטו זאת). אבל בכרמלית מותר, שכוחו בכרמלית לא גזרו (רי"א ז, הביאו הבאה"ל).

ג. לא יעמוד אדם ברה"י וישתה ברה"ר, או להפך – אא"כ הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה. מבואר בגמרא שאם עבר ושתה פטור, מפני שהניח באותה רשות שעקר משם, שהרי פיו בחוץ. ואעפ"כ אסור לעשות כן לכתחלה, שמא יביא את הכלי לרשות שהוא עומד שם. ואפילו לחכמים שאינם גוזרים בשאר המקרים, כאן מתוך שהוא צריך למים חוששים שמא יכניסם אצלו (עפירש"י ותוס'). ויש אומרים: רק בכלים הצריכים לו אוסרים חכמים לשתות. ערמב"ם שבת טו, ב; ר"ן ועוד).
 היה עומד בכרמלית – לאביי דינו כעומד ברה"ר או ברה"י. ולרבא מותר, לפי שאין גוזרים גזרה לגזרה. (וכן הלכה).

ד. רבי יהודה אוסר לילך ד' אמות ברה"ר כשרוק פיו, משנתלש הרוק. וכן בכיח. ומשמע בגמרא שישנה דעת תנאים שדוקא אם היפך את הרוק בפיו, שעומד להשליכו, אבל רוק שנתלש ולא היפך – אינו נחשב כדבר חיצוני אלא חלק מגופו.

נראה שכן הלכה לפי דעת הרמב"ם והרע"ב, שאם היפך אסור ואם לאו מותר (עפ"י מהרש"א. וכ"כ האליה-רבה, הובא במשנ"ב שני סק"ב). ובכ"ח אסור אעפ"י שלא נתהפך (פרי מגדים). בכרמלית גמורה יש מקום להקל בדין זה, מפני שיש פוסקים שנוקטים אף ברה"ר להתיר. אכן ב'רשות הרבים' שלנו, שלדעת כמה פוסקים היא רה"ר גמורה, אין להקל (עפ"י באור הלכה סוס"י שג).

ה. רוק שבתוך פי האדם; לרבי יוסי (ויש גורסים: רבי מאיר. תוס'), אינו נחשב כ'משקה' להכשיר לקבלת טומאה אלא חלק מגופו. לרבי מאיר, נחשב משקה להכשיר ולטמא. [ונפקא מינה למכניס יד מסואבת לתוך פיו ויש בפה פרי, טימאה היד את הפרי (לרמב"ם: של תרומה. לתוס' והראב"ד: אף חולין) על ידי הרוק]. ורבי יהודה אומר: היפך בו (להוציאו החוצה) הריהו משקה. לא היפך – אינו משקה. והחליף רבי יהודה שיטתו (וסובר שאעפ"י שלא היפך טמא. ער"ה ומהרש"א. ויש מפרשים שלרבי יהודה טהור אפילו היפך. ע' ר"ש כלים ת,י; מהרש"ל; חזו"א כלים י,יט).

הרמב"ם (טומאת אכלין טו,ו) פסק: היפך טמא לא היפך טהור. ולפרש"י לכאורה יש לפסוק שלעולם טהור, כרבי יוסי (ע' חזו"א כלים י,ט).

דין שתייה על הגת ללא מעשר – נתבאר בשבת יא.

דף צט

קס. א. העומד ברשות היחיד – האם מותר לו ליטול ממים הבאים מן הגג דרך המזחילה (= מין מרוב / דף הצמוד לגג,

שהמים זוחלין בו) או הצינור?

ב. בור שברה"ר – האם מותר לדלות ממנו מים מחלון ביתו שעל גביו? וכן אשפה הנמצאת ברה"ר – האם מותר לשפוך אליה מים מחלון ביתו?

ג. אילן שהיה מוסך על הארץ – האם מותר לטלטל תחתיו?

א. עומד אדם ברה"ר וקולט מים מן המזחילה, בין למטה מעשרה טפחים בין למעלה (רש"י ותוס' וש"פ, דלא כהרמב"ם שמתיר למטה מעשרה). אבל לא יצרף ידו למזחילה אפילו היא למטה מעשרה טפחים, הואיל והיא סמוכה לגג תוך ג' טפחים ודומה כמוציא מן הגג שהוא רה"י, לרה"ר.

א. הר"ן כתב שצריך להציב את ידו או את הכלי בריחוק שלשה טפחים מן המזחילה ויקלוט. וכן דעת רבנו יהונתן ואילו ברמב"ם (טו,ג) ובעוד פוסקים משמע שאין צריך להרחיק ג' טפחים אלא שלא יגע במזחילה. וכן נקטו הטור והשלחן-ערך, והסומך על זה ודאי לא הפסיד (באור הלכה – שנא).

ב. צירף ידו והוציא מים – פטור, שהרי לא עקר אלא הטעינוהו שמים (עפ"י רמב"ם ור"ן). ובבית-יוסף (שנא) כתב שלדעת רש"י יש בדבר איסור תורה, ובבגדי-ישע מפקפק בזה ודעתו שגם לרש"י אין בזה חיוב חטאת (מובא בבאה"ל).

אבל מן הצנור היורד מן הגג לרה"ר – מותר לקלוט או לצרף ידו (רש"י ותוס'), מפני שהוא מופלג מהגג. ואולם אם יש בפי הצינור רוחב ד' על ד' טפחים – אסור, מפני שהוא כמוציא מרשות (כרמלית) לרשות (הרבים).

היה הצנור למעלה מעשרה טפחים – אסור לצרף ידו אליו וליטול, אפילו אינו רחב ארבעה – גזרה אטו יש בו ארבעה, שאז הוא רשות היחיד ממש (רש"י ותוס' עפ"י התוספתא. וכן פסק בשלחן-ערוך). ולדעת הרמב"ם מותר למעלה מעשרה אם אינו רחב ארבעה.

ב. בור ברה"ר הסמוך לחלון – אם עמוק עשרה טפחים, מותר לדלות מים ממנו דרך החלון. ובור וחולייתו מצטרפים לעשרה (רבי יוחנן. ואף על פי שאין חולייתו בריאה וחזקה כל כך. עפ"י ר"ן). אבל אם הבור מופלג ארבעה טפחים – אסור, שהרי מעביר מרה"ל לרה"ר דרך רה"ר, אלא אם כן יש שם חוליה עשרה טפחים, כך שהדלי אינו עובר דרך רה"ר.

א. פחות מארבעה טפחים בין הבור לכותל – מותר, מפני שהוא מקום פטור (עפ"י רש"י ריטב"א ר"ן. וכן נקטו הפוסקים). ויש דעה האוסרת אף בפחות מארבעה, אם אינו גבוה ג' טפחים (ריטב"א בשם התוס').

ב. יש מקום להתיר בכרמלית אפילו במופלג (ע' פרי מגדים שנה; שבט הלוי ח"ט צה, ט). וכן באשפה הגבוהה עשרה, מותר לשפוך מים לתוכה מן החלון בשבת. (וכן שאר דברים הנבלעים במקומם ושאינם מתגלגלים לרה"ר. פוסקים). ודוקא אשפה של רבים שאין חוששים שמא תינטל, אבל של יחיד שהיא עשויה להיפנות – אין להורות היתר בדבר.

גם באשפה המופלגת מן הכותל מותר, שהרי היא גבוהה ל' ואין רה"ר תופשת למעלה מעשרה (ר"ן).

ג. אילן המיסך על הארץ, שנופו נוטה מכל צדדיו למטה, ואינו גבוה מן הארץ שלשה טפחים (ויש תחת הענפים חלל רחב לפחות ארבעה טפחים בגובה עשרה) – מטלטלים תחתיו. [ובלבד שאין הנוף יכול לנוע ברוח מצויה, וכגון שקיבעו בהוצים וכדו'. עפ"י סוכה כד: ומוכא בפוסקים].

אמר רב הונא בריה דרב יהושע: אין מטלטלים בו יתר מבית סאתים, כלומר, אם הקיפו בית סאתים, אין מטלטלים בו אלא בתוך ד' אמות, ואף על פי שהוקף מתחילה לכך, אין זה כהקף לדירה ממש [שמטלטלים בו לעולם], משום שדירה שתשישה לאויר היא, (שאינן דרים שם ממש אלא שומרי השדה מסתופפים שם. ואם השומר נמצא שם ביום ובלילה ואינו הולך לביתו ללון – מצדד הב"ח שאם נעשה מתחילה לכך, הרי זה 'מוקף לדירה').

דף ק

קסא. א. מהו דין השתמשות וישיבה באילן ובשרשיו בשבת?

ב. מי שעלה על גבי אילן בשבת או מבעוד יום – האם ירד ממנו בשבת אם לאו? ומה הדין בבהמה ובגדר וכדו'?

ג. מהו דין הליכה על גבי עשבים בשבת?

ד. אלו הנהגות ואיסורים בעניני תשמיש מובאים בסוגיא?